

[Lis Starcke]

Retsforbundet mener ikke, at blokpolitikken i det lange løb er ideel til at betrygge verdensfreden. Vi kan godt dele bekymringerne for kaprustningerne. Vi så egentlig gerne, at det var FN, der blev gjort til en verdensmyndighed med alle nødvendige beføjelser og magtmidler til at opretholde og sikre fred i verden, men det ser jo ikke ud til, at det ligger lige rundt om hjørnet, og indtil da må vort sikkerhedsproblem løses på anden måde. Denne anden måde er i dag NATO for Danmark med opslutning fra 57 pct. af den danske befolkning.

Inden for NATO må Danmark naturligvis opfylde sine forpligtelser, men det behøver ikke at betyde, at vi ikke skal se kritisk på de forslag af forskellig slags, der kommer både fra de øvrige NATO-lande og fra vor egen forsvarsstab, forsvars- og udenrigsministeriet; at opfylde sine forpligtelser betyder ikke at gå med til hvad som helst. Et forsvarsbudget skal have sin rimelighed – der skal også være penge til andre ting – og man skal tænke sig godt om, når man vil lave en forsvarsordning, der skal gælde i 8 år. Der kan let øses oceaner af penge ud derpå; ikke mindst ved vi, at det tekniske apparatur til et tidssvarende forsvar er meget bekosteligt, og at en del af det hurtigt forældes.

Her vil jeg lige i parentes bemærke, at retsforbundet var kritisk over for anskaffelsen af de mange F-16 fly og også bange for, at forældelsesprincippet kunne komme til at gøre sig gældende dér.

Men når vi har sagt det, må vi også sige, at det altid vil falde i politikernes lod, at det er dem, der skal holde igen, ligesom det er fuldt ud naturligt for hvert af værnene, at de påpeger de forbedringer, som de finder absolut påkrævet netop i deres gren af forsvaret.

Atlantpagtens nye flyradarvarsling med anskaffelse af 18 Boeing 707 fly, der skal indrettes til flyvende radarstationer, forstår jeg at forsvarsministeren er gået med til på forventet efterbevilling fra finansudvalget, ligesom forsvarsministeren mangler folketingets accept deraf. Det synes mig at være en lidt bagvendt orden at tage beslutningerne i.

Når det er sagt, kan jeg godt sige, at deltaelsen i den nye flyradarvarsling ikke er særlig dyr for Danmark: det kommer til at dreje sig om 300 mill. kr. over en 10 års periode, 170 mill. kr. i anskaffelse og 11 mill. kr. i drift pr. år samt 100 mill. kr. til at moderni-

sere de gamle danske kystradarvarslingsstationer, og dér er det, man får et tilskud, nemlig fra et særligt NATO-fond på 80 mill. kr., sådan at det kun bliver de 20 mill. kr., Danmark kommer til at betale af det. Vi kan udmærket se, at det er en vigtig ting, at flyene kan holde øje med militære operationer langt ind i Sovjet uden at overskride grænserne, og at man derved får lejlighed til at give NATO-landene en længere frist i tilfælde af et angreb. Derfor er det meget muligt, at det er fornuftige dispositioner, men det er her i folketinget, den endelige beslutning om, hvorvidt vi kan gå med hertil, skal tages.

Vi lægger i retsforbundet stor vægt på, at NATO er en defensiv pagt, at det er en defensiv pagt, vi har indgået og er medlem af.

Derfor er vi også tilfredse med, at hr. Lasse Budtz i en artikel i Aktuelt den 3. januar d.å. advarende siger, at NATO skal holde sig på måtten, og det er general Haig, NATO-chefen, som har givet anledning til visse spekulationer ved at sige, at det er vigtigt, at NATO erkender, at der ikke kan være nogen sikkerhed i NATO-landenes område, hvis vi fortsat ignorerer de aktiviteter, der foregår uden for alliancens konkrete forsvarsområde. Hr. Lasse Budtz siger videre i artiklen, at det er meget vigtigt at konstatere, at der ikke i NATO-landenes regeringer kan spores bare tendenser til ønsker om en udvidelse af ansvarsområdet. En udvidelse af NATOs ansvarsområde, siger hr. Lasse Budtz videre, ville være ødelæggende for den folkelige forståelse af NATO og derfor i realiteten skadelig for afspændingen. Jeg håber og tror, at denne mening også er regeringens.

Chefen for forsvarsstaben, generaløjntant G. K. Kristensen, der også har været nævnt tidligere i debatten, skriver i en artikel i Politiken den 14. januar 1979, at forsvarets opgave er at bevare freden, og ligeledes, at NATO-landenes primære interesse er at forhindre krigen og samtidig at sikre bevarelsen af borgernes frihed og demokratiske rettigheder i de vestlige lande. Disse ting vil retsforbundet gerne sætte en tyk streg under.

Generalen peger på de historiske erfaringer, ikke mindst fra optakten til udbruddet af den anden verdenskrig, hvor man så, at krig ikke forhindres gennem svaghed og splittelse hos de defensivt indstillede, men gennem sammenhold og styrke. Dér er det, man har lidt svært ved at blive enige i de forskellige